

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

„Il n'y a point de plus cruelle tyrannie que celle que l'on exerce à l'ombre des lois et avec les couleurs de la justice.“

(Nu există tiranie mai cruntă ca cea exercitată la umbra legilor și păstrând aparențele justiției.)

La

Abonament lunar

pentru Iunie st. v.

— cu prețurile din capul foi —
invită

Administrațiunea ziarului „TRIBUNA“.

Sibiu, 29 Maiu st. v.

Sînt acum cîțiva ani unul dintre fruntașii politici ai Maghiarilor, dl Benjamin Kállay, a emis într-una din ședințele academiei maghiare idea plină de farmec, că Ungaria este firescul mijlocitor cultural între Orient și Occident.

Idea nu este nouă, și dl Benjamin Kállay are numai meritul de a o fi enunțat în nisele împregiurări, în care luarea aminte a celor mai largi cercuri trebuia să se îndrepteze asupra ei.

Și mai înainte de a fi enunțat distinsul om de stat al Maghiarilor idea aceasta, oamenii cu judecată, care cunosc atât țările coroanei ungare, cât și Orientul, erau de părere, că regatul ungar are misiunea de a duce cultura apuseană în țările din Orient.

Încă atunci însă foarte mulți dintre cei ce o admiteau aceasta, susțineau, că actualul regat ungar este incapabil să și împlinească această misiune istorică.

Astăzi convingerea aceasta a străbătut chiar și în cercurile, care sînt acum cîțiva ani nu o împărtășiau, și sînt foarte puțini oamenii serioși și nepreocupați, care cred, că Ungaria mai poate să aibă vre-o înfrîurire culturală asupra popoarelor din Orient.

Cu atât mai puțini sînt oamenii serioși și nepreocupați, care admit, că națiunea maghiară are destoinicia de a împlini ea misiunea, pentru care statul ungar a devenit în urma predominării maghiare incapabil.

Regatul ungar, așa cum este el constituit, are cele mai intime relațiuni cu popoarele din Orient, și cine cunoaște evoluțiunea culturală a Orientului seic, că primii propagatori ai culturii moderne

atât în Moldova și Muntenia, cât și în Sîrbia și Muntenegru au fost cetățeni ai regatului ungar, însă nu Maghiari, ci în Moldova și Muntenia Români, ear' în Sîrbia și Muntenegru Sîrbi și Croați.

Căci acela, care vrea să propage cultura în vre-o țară oare-care, trebuie, mai presus de toate, să afle în acea țară elemente accesibile pentru propagandă, oare-care simpatii, oare-care încredere: pe Români Moldovenii și Muntenii, ear' pe Sîrbi și pe Croați Servienii și Montenegrii i-au primit cu brațele deschise; dela Maghiari însă nici unul din popoarele orientale nu primesce nimic; Maghiarul pretutindenea, în Orient, e întîmpinat cu averse și neîncredere.

Au fost deci Maghiari, care și-au căutat și și-au găsit pâinea de toate zilele în Orient: n'a fost însă nici unul, care a împlinit în vre-una din țările orientale vre-o misiune culturală.

N'a fost și nici că are să fie vre-odată.

Noi, Românii, Sîrbii și Croații, când trecem hotarele orientale ale patriei noastre, mergem duși de iubirea către frații nostri, nu sîntem străini acolo, unde ne ducem, nu ne sîmțim străini și nu sîntem socotiți între străini; lucrăm deci cu toată iubirea și găsim pretutindenea inimi deschise. Și de aceea binecuvîntarea lui Dumnezeu a fost și va fi asupra lucrării noastre.

Maghiarul, trecînd în ori-și-care direcțiune hotarele țării acesteia, intră în țară străină de el, pentru care iubire nu are și în care iubire nu poate găsi: el e luat drept un exploatator și nici că poate să fie decât exploatator. Și de aceea el și rămîne străin între străini, isolat toată viața lui, un om, care nici o înfrîurire nu poate să-și câștige în societate.

Și nici că înțeleg Maghiarii înfrîurirea patriei noastre asupra Orientului decât din punctul de vedere al exploatării.

Pe când noi mergem în țările din Orient, ca să luăm parte la lucrarea culturală a fraților nostri de acolo, Maghiarii merg, pentru-ca să exploateze pe străinii din acele țări străine.

E de sine înțeles lucrul acesta, dar' noi nu-l dîcem numai fiindcă e de sine înțeles: îl găsim mărturisit în coloanele ziarului „Nemzet“, cel mai de căpetenie dintre zărele maghiare.

Unul dintre cei mai distinși publicisti maghiari, dl Cornel Szokolay, publică în fruntea numărului dela 7 Maiu al acestui ziar un articol, care ar merita să fie reprodus ca model de lipsă de tact în toate limbile orientale.

„Nu poate să stee nimeni la îndoială, — dîce dl Szokolay, — că patria noastră, dacă nu vrea să-și peardă toată importanța și doresce să joace în viitor un rol, care să fie o vrednică continuare a strălucitelor suveniri din trecut, nu o va putea aceasta decât așa, dacă va cuceri pentru sine Orientul, de care stă mai aproape, ca misionar al civilizațiunii europene.“

Cum se presentă însă în capul maghiar acest rol de misionari ai civilizațiunii europene?

„Ne plîngem neîncetat, — dîce distinsul publicist maghiar, — că se sporesce proletaariatul intelectual și suduim guvernul, fiindcă nu-i dă o funcțiune grasă fiecărui om, care nu poate să trăiască tîgînit. În funcțiuni căutăm lecuirea rîului, deși în aceste nu o putem găsi, deoarece la urma urmelor e preste puțină să se creeze atâte funcțiuni, cîți oameni cu știință de carte sînt. Dar' în mijlocul multelor tînguiri n'am aflat, ca vre-un Maghiar calificat, medic, inginer, industriaș, neguțător să fi învățat limba română, cea sîrbă, turcească ori grecească și — urmînd exemplul Englezilor — să se fi dus să-și caute norocul acolo, unde e mare trebuință de puteri inteligente, acolo, unde noi ar trebui să propagăm cultura și civilizațiunea: în țările din Peninsula Balcanică; în Sîrbia, Bulgaria, Bosnia, Turcia sau Grecia. E corb alb acela, care o face aceasta, când ar pute să meargă cu cetele aceia, care aici acasă nu fac alta decât se plîng, că mor de foame, fiindcă țara nu le dă pâine, adevărat slujbă.“

Adecă flămîndii are să și-i trimită poporul maghiar în țările din Orient drept campioni ai civilizațiunii.

„Acela, — dîce dl Szokolay, — care nu poate să trăiască aici

acasă“ (a ki nem tud megélni odahaza), să se ducă să civilizeze Orientul.

Grozav de imbecil trebuie să fie Maghiarul, care astăzi nu poate să trăiască „aici acasă“, unde e destul să fie Maghiar ori să te pretinzi Maghiar, pentru-ca să poți trăi bine și pe nemuncite. Și dacă prin asemenea imbecili vor să civilizeze Orientul, Maghiarii să nu se mire, când sînt rîu primiți în țările din Orient și considerați drept cei mai inferiori dintre „Apusenii“, care vin să-și „civilizeze“.

Da, sînt în țările coroanei ungare oameni cu cele mai frumoase pregătiri, care nu pot să-și găsească teren de activitate în țara lor, ci trebuie să-și caute teren de activitate în vre-una din țările din Orient: aceștia au propagat cultura în Orient și iau și astăzi parte la lucrarea culturală a popoarelor orientale. Ei însă nu sînt Maghiari, ci Români, Slavi și Germani.

Patria noastră nu numai are, ci a și împlinit deci o misiune culturală în Orient; n'a împlinit-o însă prin Maghiari, ci prin aceia dintre fiii ei, care sînt prin firea lor destoinici de a primi cultura și de a o propaga mai departe.

Și cultura, pe care au propagat-o aceștia, nu este nici maghiară, nici primită prin mijlocirea Maghiarilor, ci luată direct din izvor german: Germanii sînt aceia, care au civilizat Orientul parte prin lucrarea lor proprie, parte prin mijlocirea Românilor și a Slavilor din țările coroanei ungare.

La săvîrșirea acestui rol civilizator Maghiarii n'au avut decât rolul celui ce împedecă lucrarea.

Și de aceea de când Maghiarii sînt mari și tari, patria noastră a pierdut încetul cu încetul toată înfrîurirea culturală asupra țărilor din Orient și popoarele orientale, luînd cultura direct din izvor german și francez, nu numai s'au emancipat de noi, ci s'au ridicat totodată de asupra noastră.

Tu Doamne! — Maghiarii vor să civilizeze Orientul! ei, care au fost incapabili de a împlini misiunea civilizatoare pentru popoarele din regatul ungar, pe

Foiața „Tribunei“.

O partidă în patru.

De Antonio Ghislanzoni.

Trad. de d-șoarele Alexandrina și Lucreția I. Romanescu.
(Urmare.)

Correspondența epistolară fu reluată cu vioiciune și eu pledai atât de bine pentru a obține o a doua întîlnire, încît după schimbul unei decimii de scrisori cocoana noastră se învoi din nou.

Locul hotărît pentru întîlnire fu o stradă mică în vecinătatea conservatorului de muzică, unde la anumite oare ale zilei nu se găsesce suflul de om. Locul fusese ales de mine, și era cel mai potrivit pentru isbucirea planului meu strategic. Eu mă hotărîsem să mă așez pe o înălțime a metereului, de unde puteam să pîndesc mișcările celor doi înamorați.

În momentul despărțirii, cum se întîmplă adesea în asemenea cazuri, sciam că cei doi amanți se vor despărți pe căi opuse. De pe înălțimea, unde eu socotiam să-mi așez cartierul meu de observațiune, nimic mai ușor decât să mă iau pe nevădute după cocoană, să o urmăresc, și folosindu-mă de surprinderea, de turburarea ei, să o fac vrînd-nevrînd să mă asculte.

Voi știți cât eram eu de ușuratic pa acea vreme, și cu ce nesocotință umblam după aventuri de amor. Timpuri fericite ale nereflexiunii și ale îndrănelii nesocotite!

Îmi veți da voie, bunii mei prieteni, să plîng acele nebunii delicioase.

Căsătoria ne-a schimbat astăzi. Noi aparținem de acum înainte clasei respectabile a bărbaților morali, a bărbaților desevîrșiți și ne bucurăm de ceea-ce se numește o pozițiune socială și lumea, care înaintea căsătoriei noastre ne privia cu neîncredere și dispreț, ați începe să ne dea stima sa și să ne primească cu respect și venerațiune.

Dar' cu toate acestea, dacă într'un interval, luînd acele vechi veselii, noi aruncăm o privire în trecut, pentru a-l asemăna cu prezentul, anevoaie reușim să oprim un suspin spre anii trăiți.

Cine ne redărucesc mintea ușuratică a tinerilor nostri ani? Lumea ne numia nise de șuchiați, nise bate-drumul, nise tîrăie-brăie. Și în adevăr noi ridînd, plîngînd, făceam câte odată nebunii groase, neîncuviințate de legi și de sănătoasa morală... Purtarea noastră, ce e drept, nu era cum trebuie, și, se o mărturisim sincer, nu era întotdeauna cea mai cinstită... Dar' păcatele noastre erau roadele acelei sfînte necștițe a binelui și a rîului, ce statornicise în

paradisul pămîntesc fericirea primilor nostri părinți, — păcate, care nu lasă remușcări nici dureri și a căror readucere aminte chiar în prezent nu poate deștepta în sufletul nostru nici o amărăciune, când nu le însoțesc părărea de rîu pentru vre-o greșală a noastră.

Prietenilor, iertați-mi această isbucnire involuntară mai înainte de a relua povestirea mea, vî făgăduiesc că va fi cea din urmă.

Era o frumoasă dimineață... de primăvară... se înțelege. Ședînd pe o bancă de granit, eu stăpînam cu ochii ulicioarele de desupt. Un gard îmi apăsă ascunzîșul meu.

La sunetul oarei a șesea, Arturul meu cu mâinile în buzunar și clătînd din cap se întroduse în ulicioară, ear' în urma lui o femeie simplu îmbrăcată cu capul acoperit cu un vîl.

Arturo se opri, scoase mîna din buzunar și o întinse spre cocoană; apoi se retrase cu doi pași îndărăt ca hăbăuit, și după-ce cocoana schimbăse patru cuvinte, se depărta cu pași lini și dispărî.

Convorbirea fusese așa de scurtă și des-părțirea așa de repede și neașteptată, încît planul meu mai că era să meargă în vînt. Din norocire cocoana își luă calea spre metereș și eu, revenindu-mi în fire din surprinderea mea, pornii spre ea, și oprindu-i cu îndrănelă calea, îi îndreptai următoarele cuvinte:

— Coconiță Amaliă... iertați-mă....

— Cu cine am onoare? întrebă ea, cu o voce blîndă, oprindu-se în fața mea, fără a face vre-un semn de turburare sau de necaz.

Acea purtare scuturată și nobilă impuse pentru moment îndrănelii mele; dar' eu băgai de seamă, că mă găsesc într-o pozițiune încurcată; dacă șovăirea mea ar fi ținut mai mult timp, aș fi rămas caraghios și m'aș fi pierdut fără îndoială.

— Ah! D-Ta, D-Ta ești însăși!... — strigai eu cu un glas mișcat, dar' cu accentul celei mai vii emoțiuni — idealul femeii de spirit....

Întruparea poeziei și amorului....

— Domnule! — mă întrerupse ea cu un accent pe cât de impunător, pe atât de amabil, — eu V'am rugat să-mi spuneți, cu cine am onoare să vorbesc, și D-Ta îmi arunci în față nise complimente, care abia aș pute să le primesc dela un prietin.

— Cutez să mă mîndresc, Doamnă, răs-

care le-au stăpânit și le stăpânesc. Cultura, câtă este aici la noi, e germană și nu primită prin mijlocirea Maghiarilor, ci primită de fiesce-care dintre popoarele din regatul ungar direct dela Germani: Germanii au fost dascălii Croaților, ei au fost dascălii Sârbilor, ei au fost dascălii noștri ai Românilor. Dela Maghiari n'a primit nimeni nimic, și dacă e ceva maghiar în cultura noastră, acest ceva nu poate să fie decât rău, un element, care ne înstrăinează de frații noștri din Orient și ne face mai incapabili pentru propaganda culturală.

De douăzeci de ani Maghiarii se căsnesc, ca să producă aici în țerile coroanei ungare, nu în Orient, ci aici acasă la noi, un fel de unitate culturală, — și înzadar se căsnesc. Întrebuințează toate mijloacele, ca să ne oprească dela contactul direct cu Germanii și în genere cu lumea cultă, pentru-ca numai prin ei să primim cultura; și totuși o primim noi Români, o primesc Sârbii și Croații, o primim cu toții direct dela adevărații ei purtători. Fiindcă nu suntem accesibili pentru înfrurirea maghiară, îi considerăm pe Maghiari, ca element cultural, mai pe jos de noi înșine.

Ba în timpul din urmă noi, care odinioară înfruriam asupra Orientului, ne aflăm sub înfrurirea culturală a fraților noștri din Orient, care, luând cultura nu numai dela Germani, ci totodată și dela Francezi, ne sunt superiori în cultură și au devenit încetul cu încetul dascăli ai noștri.

Nu mai e astăzi, după douăzeci de ani de omnipotență maghiară, și nu mai poate fi vorba de înfrurirea culturală a patriei noastre asupra țărilor din Orient: stăm noi înșine sub înfrurirea fraților noștri din Orient, care sunt astăzi mai înaintați ca noi în cultură.

Drumul din Orient spre Occident trece prin Ungaria, astăzi însă trecătorii nu se mai opresc aici, ci merg înainte, fiindcă în Ungaria nu mai au ce să vadă, ce să iee, ce să învețe, și dacă totuși s'ar opri cineva, el voese să afle, de ce trebuie să se ferească, ce nu are să facă la el acasă.

Correspondență din Viena.

Viena, 8 Iunie n. 1887.

O telegramă din Praga, tipărită cu litere grase în organele opoziției croate, aduce scirea, că „Norodni Listy” jurnalul principal al naționalilor cehi, adresează un apel către Cehii care trăiesc în Croația, prin care îi invită să spriginească din puteri la alegerile iminente pe opoziție, căci interesele, pentru care opozițiunea croată luptă, merită simpatiile cele mai vii ale Cehilor.

Atrag atențiunea D-Voastre particulare asupra acestui punct.

Această intrare în foc a naționalilor cehi pentru opozițiunea croată e după multă vreme primul semn palpabil al unei solidarități între antidualistii eis- și translaitanii, și diverse simptome stau înaintea noastră, care arată, că această solidaritate va face progrese și mai mari și că va duce la rezultate și mai importante.

În privința de față nu e încă timpul a purta în publicitate detaieri și trebuie lăsată

afacerea, a căreia importanță nimănui nu poate fi dubioasă, să se coacă liniștit și neturbat.

Care e scopul acțiunii, putem explica în ori-ce cas, fără a comite o indiscrețiune vătămătoare — într'un cuvânt e cestiunea de a găsi o basă, pe care pot să se unească toate acele naționalități, care se simt lovite în drepturile și în interesele lor prin așa ădusul sistem dualistic, la o apărare comună.

Pontele, care fu ridicat între naționalii cehi și opozițiunea croată, însemnează un succes serios și poziția acestei acțiuni, care tinde la restabilirea unei solidarități între toți antidualistii.

Cehii și Croații sunt două elemente foarte puternice, bine organizate și foarte dibace în lupta politică. Colaborarea lor nu va rămâne fără rezultate.

Croații au știut să-și procure până acuma foarte mult respect, așa că nu a cutezat nimenea să se atingă nici de dieta lor, nici de autonomia lor politică.

Și cât privește pe Cehi, apoi scim că în fond rezistența lor fu aceea, care culcă la pământ centralismul în Cislaitania.

Dacă se unesc deci Cehii și Croații, spre a combate dualismul și mai energie decât până acum, și spre a se alia cu toate celelalte elemente antidualistice în monarhie, apoi trebuie să mărturisim obiectiv, că aceasta formează de fapt pentru sistemul dualist un pericol foarte serios.

Alianța ceho-croată e avant-garda unui războiu politic, în care apărătorii dualismului se vor afla într'o pozițiune foarte amenințată, și vor fi nevoiți să facă eforturi foarte mari, spre a se conserva de o înfrângere.

Caveant Consules! Așa trebuie apostrofați dualistii maghiari.

Dacă pe cer apar semne, care anunță o furtună, apoi trebuie să ne refugiam la timp sub un acoperiș ospitalier.

Dacă solidaritatea tuturor elementelor antidualistice e odată restabilită, apoi apare pe câmpul de bătaie un factor, contra căruia defensorii dualismului nu vor pute aduce la cale nimic.

Din punctul de vedere al Maghiarilor ar fi o comandă a prudenței, de a nu lăsa ca această solidaritate să se realizeze.

Revistă politică.

Sibiin, 29 Maiu st. v.

„Austria și România” sau „convenția comercială dintre Austro-Ungaria și România” sunt de un timp încoace rubrici permanente în ăiarele din amândouă capitalele monarhiei noastre. Și în aceste rubrici se cuprind de obicei sciri și împărtășiri privitoare la raporturile comerciale-politice dintre monarhia noastră și România. Raporturile aceste nu sunt bune și guvernele ambelor țeri își dau toată silința de a le îmbunătăți, pentru-că așa o pretind interesele vitale ale fiecăruia din aceste state. Întru cât sunt însă aceste silințe încoronate de succes, ne arată destul de lămurit împărtășirile ce le aduc în această privință ăiarele din Viena și Budapesta, ba chiar și cele din București.

Spre o nouă ilustrare a stării lucrului servească următoarele rînduri, ce le

aflăm în „Neue Freie Presse” dela 9 Iunie n. a. c.:

„Comisiunea ministerială română, ce are a se consulta asupra reîncepterii negocierilor convenționale cu Austro-Ungaria, e neobosită în activitatea sa, ear' guvernul român încă tot mai păstrează cea mai adîncă tăcere. Atât ofici-oasele de aici, cât și cele din București asigură mereu, că reîncepterea negocierilor e iminentă și că guvernul român își va da în scris propozițiunile sale. Cu toate aceste guvernul român n'a făcut în această direcțiune nici o împărtășire oficială, și totuși e de sine înțeleș, că o astfel de împărtășire oficială trebuie să premeargă deschiderii negocierilor verbale ori scripturistice. De altmintrelea continuarea negocierilor în scris n'ar produce altceva, decât o nouă trăgănare a afacerii. Dacă guvernul României ar voi să înceapă din nou discuțiunea principală, dintr'asta n'ar rezulta altceva, decât că negocierile de până acum au rămas fără nici un rezultat. Dar' o negociare asupra detaliurilor tarifului vamal pe calea schimbării de scrisori nu ofere nici un prospect, deoarece-aci e neapărat de lipsă o schimbare de vederi nemijlocită între delegații respectivi. Dacă guvernul român are întru adevăr intenția serioasă, de a duce în timpul cel mai scurt la un rezultat pozitiv negocierile convenționale, el ar trebui să-și trimită delegații sei la Viena, spre a negocia verbal. Până acum nu există nici un semn, că guvernul român ar nutri o astfel de intenție.”

Aceste sînt nisece prospecte de tot triste pentru negustorii și industriașii noștri și nu scim, dacă „kultur-egylet”-ul din Cluj va fi ori nu în stare să-și compenseze pentru pierderile ce li le-au pricinuit în prima linie încăpățînații agrari unguri.

Preste puțină vreme, privirile Europei se vor îndrepta din nou asupra Asiei-centrale. Există cel puțin semne, că Rusia plănuesce o acțiune. Se comunică din cel mai bun izvor, că Rusia concentrează în Ascabad 23.000 infanterie și 3000 călăreți. Ascabad e stațiunea principală a căii ferate transcaspiice, care duce din Ascabad la oaza Mervului. Mai departe se împărtășește, că Rușii construiază o linie laterală dela Ascabad-Merv la Sarachs și că fac comunicațiune telegrafică între Pendsedeh și Merv. Se ăice că în cercurile competente din Anglia încă există îngrijiri serioase pentru dezvoltarea mai departe a afacerilor din Asia-centrală.

Relativ la cestiunea de împăcare între Vatican și Quirinal, corespondentul din Roma al ăiarului „Kreuzzeitung” atrage atențiunea asupra faptului, că Papa ar dori înainte de toate să redobîndească toate atributele suveranității. Papa deci nu se va mulțumi cu aceea, că i-se va recunoaște dreptul monetisării etc., el fară îndoială va voi să aibă și o armată, fie aceea cât de mică, consiste chiar numai dintr'un regiment de carabinieri și dintr'un regiment de artilerie. Papa, ăice corespondentul în cestiune, n'ar voi să fie în poziție, de a refusa pe fiii familiilor nobile să-i servească și cu arma, și el într'o armată mică privește un fel de gardă personală pentru sine. De aceea cu anevoie va pute fi vorba, ca Papei să se lase numai teritoriul Vati-

canului, fie chiar sub garanța tuturor puterilor. S'a dovedit în alte casuri, că garanțiile europene nu prea au nici un efect. De altă parte se admite, că Papa, în sfîrșit, nu va persista pre lungă redarea întregului oraș Roma.

Afacerea crețensă formează, după-cum e informată „Pol. Korr.”, obiectul celei mai mari atențiuni din partea guvernului grecesc. Nisuițele guvernului grecesc se îndreaptă într'acolo, ca să coopereze la menținerea păcii și a ordinii legale pe insula Creta. Spre acest scop a rugat pe cale verbală, prin reprezentanții lui, pe toate puterile europene, a recomanda Porții, să fie condusă de interesele generale ale păcii și de spiritul moderațiunii și al conciliabilității în hotărîrile sale față cu pretențiunile Crețenilor.

A p e l

cătră alegătorii cercului electoral al Caransebeșului!

Pe Luni în ăiaua de 8/20 Iunie a. c. este pusă alegerea de deputat dietal.

Alegerea se ține în Caransebeș și se începe la 8 oare dimineața.

Candidatul nostru este Ilustritatea Sa dl General Traian Doda.

Alegătorilor! De cînd am intrat în viața constituțională de cinci ori am ales deputat dietal și de cinci ori am arătat lumii, că cunoaștem pe bărbatul acela, care a lucrat și lucră neobosit pentru binele poporului nostru.

De cinci ori ați ales spre fala Voastră și spre fala țerii!

Dovediți și acuma a șesa oară, că Vă pricepeți binele Vostreu.

Dovediți lumii că: dacă ca grănițeri, cu arma în mână, pe toate câmpurile de bătaie ați apărat cu credință și cu vitejie Tronul și Patria: — astăzi, cu aceeași credință, cu aceeași bărbăție, cu legea în mână, Vă știți apăra drepturile Voastre, a verea Voastră, agonisite cu cruntă sudoare; care drepturi și avere sînteți datori a le păstra întregi și neștirbite — pentru Voi și pentru fiii Vostri.

Adunați-Vă deci și de astădată în giurul acelu bărbat, care V'a condus și până acuma spre binele Vostreu.

Alegeți și acuma pe bărbatul doririlor întregului popor, pe domnul General Traian Doda.

A ajuns la cunoștința noastră, că anumiți oameni umblă prin sate amăgind alegătorii, ca să nu vină la alegere, ăicînd că domnul General și așa va fi ales.

Față de aceste încercări noi trebuie să spunem tuturor alegătorilor noștri, ca să nu se dea amăgiți, să nu creadă nimenui, care îi îndeamnă să rămână acasă.

Să scie toți alegătorii noștri, că numai așa vom pute alege pe dl General Traian Doda, dacă în ăiaua de Luni în 8/20 Iunie, toți alegătorii vor veni la alegere la Caransebeș.

Provocăm totdeodată și sub-comitetele noastre, ca să lumineze pe alegătorii în această privință, să-i ferească de tot felul de amăgiri, și între marginile legii să stăruească, ca toți alegătorii noștri să vină la alegere.

Ear' alegătorilor le ăicem încă odată: Purtați-Vă ca și până acum între marginile legii,

prin mâinile mele. În acele scrisori eu am vădut zugrăvind-se trăsurile gingașe ale fisionomiei D-Tale, am gustat delicatețele inimii T-Dale, am respirat parfumurile spiritului D-Tale D-Ta veți dar', că noi ne cunoaștem Dacă în scrisorile, care purtau iscălitura lui Arturo della Valle, (și D-Ta însași ai mărturisit-o de mai multe-ori), erau nisece expresiuni și accente ce puteau să Te mișce și fermece, dacă ai plîns de bucurie pentru o frasă de pietate sau de amor; dacă ai gustat în cetirea acelor rînduri nisece în-cânturi necunoscute, nu, o Doamnă, D-Ta nu mai ai dreptul să afirmi, că eu 'Ţi-aș fi necunoscut. Noi ne-am vorbit noi ne-am înțeleș. Acest sorman della Valle, căruia eu îi dictam speranțele mele și neliniștile mele, căreia D-Ta, o Doamnă, îndreptai aspirațiunile ideale al marelui D-Tale suflet, nu era decât o statuă de granit, la ale cărei picioare am depus cu dragoste flori în siguranța, că o necunoscută divinitate avea să se coboare să le culeagă, să respire parfumurile lor. Ei bine, să o scii, Doamnă acele flori ale D-Tale eu le-am cules eu le-am depus cu desfătare pe inima mea eu 'Ţi-le-am retrimis acoperite de lacrimi și sărutări Și devenind cutezător de dorință, înșetă de amor, eu fui nevoit să urmăresc pe misterioasa ăeiță și am cutezat să sper, că ea într'o ăi, întâlnindu-se cu mine, avea să mă re-

cunoască numai decât. Dacă D-Ta, Doamnă, poți să mă scuzezi

În acest moment tînăra femeie ridică vîlul ce-i acoperia fața și privindu-mă eu o expresiune nespūsă de fragețime și de iubire, îmi ăise: „Nu 'ți-se pare, domnul meu, că ar fi timpul să mulțumesci curiozitatea mea, spunîndu-mi numele și pronumele d-tale?” . . .

— Eu mă numesc Eugenio Renzi . . .

— Ei bine, dacă dl Eugenio Renzi va voi să meargă mîne dimineață, către oarele ăece, la postă, va găsi o scrisoare pe adresa sa.

Și ăicînd acestea, ea îmi întinse mîna, spre a-și lua ăiaua bună și mai nainte, ca eu să mai fi avut vreme să-i rostesc vre-un cuvînt, se depărtă repede pe sub umbra castanilor.

În acea ăi nu mă mai reîntorsei acasă. Mă temeam de o vizită a lui Arturo. Voiam cu ori-ce preț să înlătur o convorbire încurcătoare. Simțiam, că am abusat de pozițiunea mea și deși între mine și el nu existau legături de adevărată amicitie, cu toate acestea inima mea îmi spunea, că nu lucrasem cum se cuvinia. Dacă am avut în această privință vre-o greșeală, Dumneșeu răsunării m'a pedepsit aspru, condamnîndu-mă la muncă silnică a căsătoriei.

A doua ăi către oarele opt dimineața așiiu bătînd la ușa odăiței mele.

Era el. Veți ghici negreșit îndată, că eu îi răspunsei cu cea mai mare tăcere.

Sormanul înamorat mă strigă pe nume de mai multe-ori, bătî din nou cu o forță crescîndă și desperând, în sfîrșit, de a vedă deschîndu-i-se ușa, se depărtă cu pași lini pe scară.

Cînd eu, sîrind din pat, printre gelosii îl urmau cu privirea până la cotitura uliței, mă îmbrăcai iute, eșiiu din odaie, scoboriiu scara cu repeziune, apoi alergai de-a dreptul la postă.

Inima îmi bătea tare; ciudățenia întîmplării îmi deșteptă fantasia. Eu mă găsim în fața unei enigme interesante și curiozitatea mea era viu ațîțată. Acea femeie, pe care eu o ăi mai nainte o vădusem pentru ăntăia dată, care primise în mod atât de sincer isbucnirile mele de amor, încât îmi promisese să-mi scrie, nu reprezenta ea poate o eroină de romanț, înzeștrată cu atracțiunile cele mai covârșitoare? Dați-mi voie, prea bunii mei prietini, ca eu să nu mă opresc să vă descriu frumsețile personale ale unei femei, care astăzi se numeșce soția mea legitimă, și este muma a patru maimuțoi, ce poartă pronumele meu.

Un bărbat, care descrie frumsețile proprii sale soții, comite, dacă nu mai mult, cel puțin un păcat de imprudență și la ori-ce cas se face de ris. Dealtmintrelea este lege firească, că după ăece ani de căsătorie, penelul meu s'a

cam tocit și cu anevoie voi găsi între vopselile mele, pentru a zugrăvi pe scumpa mea jumătate, colorile vii și strălucitoare, ce în alte timpuri aș fi găsit pentru chipul amantei.

După-ce am rătăcit cîtva timp pe stradele lăaturalnice, către oarele ăece mă dusei la postă. Era o scrisoare catifelată . . . parfumată . . . ! Se vedea că de colo, că eșise din toaleta unei cocoane.

Abia ajunsei în stradă, mă grăbiu să o deschid. Acel scris îmi era deja cunoscut și numele seu de Amalia se vedea de departe sub ultimele rînduri. Nu mai era loc de îndoală, că această scrisoare îmi era adresată de aceeași femeie, care de cîteva luni întreținea corespondența de amor cu Arturo della Valle.

Eată cam ce ăicea acea scrisoare:

„Stimabile Domnule!

„Mai nainte de a lua ori-care hotărîre, am voit să mă gîndesc o noapte întregă. Te rog, ca și d-ta să faci tot asemenea înainte de a te hotărî la un pas, dela care poate depinde viitorul meu și al d-tale.

„Eu îți voiu vorbi cu cea mai mare sinceritate în speranța, că și d-ta te vei purta cu mine cu lealitatea ce se cuvine unui om de onoare, unui bărbat de spirit ca d-ta.

„Ieri 'mi-ai spus, că cetînd scrisorile adre-

garantate de Maiestatea Sa prea bunul nostru Monarch — și Vă folosiți de dreptul Vostru.

Veniți la alegere!

Nici unul se nu lipsească dela datorința sa în acea ziua mare pentru Voi și pentru următorii Vostri. Împliniți-Vă această datorință cu sfințenie și Dumnezeu străbunilor noștri va fi cu noi!

Caransebeș, în 4 Iunie n. 1887.

Comitetul central electoral:

Mihail Popoviciu, președinte, Ioan Popoviciu sen., Stefan Velovan, Iosif Ionescu, Ioan Ionaș, notar, Iosif Seracin, Ioan Bartolomeu, Ioan Topal, Ilie Curescu, Mihail Drăgălină, Mihail Cav. de Iacobiciu, Iancu Temes, Nicolae Nestoroviciu, Patriciu Drăgălina, Ioan Mihail.

Cronică.

Maiestatea Sa Împărăteasa Regina Elisabeta, precum spun mai multe foi din Londra, va petrece vre-o câteva săptămâni din vara din ast-an în Cromer la termuri Norfolkului. (Cromer e un mic orașel la termuri județului Norfolk, are vre-o 1400 locuitori, băi de mare, un port și un far.)

Archiducele Albrecht a sosit în 8 Iunie n. la Agram fiind aclamat cu mare entuziasm de către populațiune. Întreg orașul e decorat sărbătorește.

Căți alegători dietali are Ungaria? „Nemzetgazdasági Szemle“ publică în ultimul seu fascicul următoarele date statistice: Numărul total al alegătorilor în anul 1887 e de 847,216 (1886: 830,313; 1884: 841,609; 1883: 818,609). Numărul alegătorilor e mai mare în anul acela, în care se efectuează alegerile, decât în ceilalți ani. Dintre cele 413 cercuri electorale, care există în Ungaria, 332 sunt cercuri electorale comitatense, ear 81 cercuri electorale orașenesci. Pe un cerc electoral vin în termin mediu cam 2051 alegători și adică în cercurile electorale comitatense 2220, în orașele mai mari 1741, ear în cele mici 968 alegători. Cele mai mari cercuri electorale din Ungaria sunt Sasca cu 6464, Biserica-Albă cu 6259, Panciova cu 5941 alegători etc. Cel mai mic cerc electoral e al Abrudului cu 170 alegători.

Scoaterea unui jurnal cu intervenție polițiană. La 8 l. c. jurnalul megliar „Függetlenség“ numai cu intervenția poliției putu să apară, fiindcă culegătorii, care de săptămâni încoace nu-și primăra starea, sateseră lucrul și luău o atitudine amenințătoare față cu redactorul Verhovay. Acesta maltrată pe unul dintre culegătorii și trimise numai decât după poliție. Culegătorii amenințară a desface literile și așa numai după ce Verhovay predase unui om încredințat al lor o sumă oarecare de bani și după ce interveniră organele polițiene, se continuă lucrul și se putu scoate foaia în acea zi.

Inundațiunea din giurul Seghedinului. O depeșă din Seghedin ddo 8 Iunie n. ne spune, că apele exundate arată un crescământ de zece centimetri. Teritoriul inundat e de 50.000 jughere. Prin dâmbul dela Algyő-Osorhei, se strecură multă apă. Comunicația e foarte grea, se întâmplă des întârzieri. În total lucrează 8000 de oameni la punctele amenințate.

Hymen. Ioan Manta, absolvent de teologie și învățător în Gurariului și d-soara Reveca Stroia își vor serba cununia lor Duminecă în 31 Maiu (12 Iunie) a. c.

Mare defraudățiune la postă. Din Praga i-se scrie lui „W. A. Z.“: Mare senzațiune a făcut aici o defraudățiune la postă efectuită sub nescari împregiurări misterioase. La posta de aici s'a pus oarecând o scrisoare însărcinată

sate domnului Arturo, ai fost cuprins de simpatii neînvins pentru femeia, care le scrisese. . . Ei bine: din partea mea îți spun, că și eu am încercat greutatea și neînvinsa atracțiune a scrisorilor d-tale, că te-am iubit pentru elocuența viuă, pasionată a limbajului d-tale, pentru afeecțiunile nobile și înalte ce exprimai.

„Acel domn della Valle, d-ta însuși ai spus-o, nu era decât o statuă de granit, unde noi depuneam flori consacrate unei țeități misterioase, care mai curând ori mai târziu avea să vină să le culeagă. Noi ne-am vedit la pedestalul statuei . . . noi ne-am recunoscut . . . și eu îndată am înțeles, că d-ta erai idealul aspirațiunilor mele . . . singurul . . . unicul obiect al amorului meu.

„Omul, pentru care înnebuniam, . . . omul, care mă orbise cu accentele melodioase ale pasiunii, nu putea fi acel sorman Arturo, așa de încurcat și năuc, care nu scia să lege două monosilabe, când eu îi adresai cuvântul în colțul stradei Monforte.

„D-ta urmărești pașii mei . . . d-ta te-ai declarat de autorul scrisorilor adresate doamnei Amalia, și eu am șovăit un moment să recunosc adevărul.

„Acea destăinuire m'a covârșit de fericire. Înfrățirea d-tale, căldura cuvântării d-tale, nu au făcut decât să reînsuflească simpatile

cu bani și adresată unui institut de economii din Viena, fără-ca epistola să fi ajuns la adresă. Când s'a desfăcut la Viena, nu s'au aflat banii, care trebuia să-i conțină, ci acestia erau înlocuiți cu hârtie tăiată dintr-o gramatică franceză. Pachetul la aparență era neatins, peceturile și plicul nu purtau nici cel mai mic semn, că ar fi fost scos ceva din el. Suma defraudățiune se dice a fi 52.000 fl. Oficiul postal din Praga a fost încunoscintă despre defraudățiune pe cale telegrafică. Cercetările de până acum au rămas fără rezultat.

Un conflict la granița Austro-Ungariei înspre Sârbia. Din Belgrad i-se scriu lui „Pester Lloyd“ următoarele: Exportul cailor din Austro-Ungaria în Sârbia e oprit, precum știut este, de aceea cai buni și tari e un articol foarte cerat în Sârbia. De aceea se încearcă des a se trece cai preste Sava și Dunăre în Sârbia ca contrabandă. Dilele aceste s'a încercat din nou o astfel de contrabandare. O plută mare încărcată cu cai, părăsi pe întunecul termurului dela Semlin și o luă înspre Belgrad. În apropierea Belgradului, plută a fost observată de păzitorii de graniță austro-ungari și urmărită. Era aproape să fie prinsă plută fiind deja încungiurată din toate părțile de luntrile păzitorilor austro-ungari, când de odată se ivese mai multe luntri de ale păzitorilor sârbesci, cari încungiurând și fiind în majoritate putură să aresteze pe păzitorii austro-ungari. Ei duseră la Belgrad și îi prederă oficiului vamal de acolo. Numai prin prudența păzitorilor austro-ungari s'a putut evita o vîrsare de sânge. Directorul oficiului vamal din Belgrad a eliberat apoi pe păzitorii austro-ungari bănuind pe păzitorii sârbi, că ar fi fost înțeleși cu contrabandierii.

Concentrări de trupe rusești. „Neue Fr. Pr.“ primesce din Odesa o depeșă, după care Rușii concentrează 23.000 infanterie și 3000 călăreți în Askabad, stațiunea principală a căii ferate transcaspice.

Împărăteasa Charlotta de Mexico. „Indépendance Belge“ scrie: În 7 Iunie n. a împlinit împărăteasa Charlotta anul al 47-lea al vieții. De 20 ani, de când nenorocita împărăteasă trăiesce în cea mai restrînsă singurătate, se bucură de o sănătate bună. Trăsurile ei inteligente și dragălașe numai puțin par slăbite și încrețite. Ochiul ei e încă viu, privirea e adîncă și mersul e svelt. Împărăteasa locuiesce de când a ars castelul Ternereu pe bunul Bouchout. Ea se mișcă liber, își urmează cu conștiințioasă ocupațiunile, poartă o mare îngrijire față cu servitorii ei și față cu întîmplările din castel. Memoria ei e admirabilă. Nu amintesc însă nici când despre cercările ce le-a îndurat în trecut. Distragerile împărătesei sunt: preumblare pe jos și cu trăsura, muzica și lectura. Împărăteasa primesce adesea visita regelui, reginei și a celorlalți membri din casa de Belgia și își petrece bucurios cu familia regească.

Consiliul municipal din Paris a votat mulțumită consiliului municipal din Viena pentru cele 10.000 franci dăruite nenorociților prin arderea operei comice.

Cutremur de pământ s'a simțit în 8 Iunie n. în Granada.

Sub influența eterului.

Un medic american, Dr. Shoemaker, și-a făcut asupra lui însuși o experiență destul de ciudată. Cu asistența unuia din colegii sei, el se supuse eterizațiunii, în scopul de a-și nota impresiunile sale cât mai exact posibil. În adevăr este foarte ciudat, ca să se scie și acum puțin lucru asupra efectelor psihologice ale anestesicelor ca cloroformul și eterul, mai cu seamă când ne gândim că chirurgii și chiar dentisții le întrebuințează dînic. În general însă, pacienții sînt puțin dispuși, sau puțin apți de a studia asupra lor înșile fenomenele mentale; și cît privește pe

mele, — inima mea din acel moment s'a închinat ție, și o speranță nesfîrșită mi-a cuprins gîndirea. „Mă voi fi înșelat eu? „Fi-va acesta un vis trecător, ca multe altele? „Acesta depinde de d-ta. De acum înainte Arturo della Valle și-a schimbat numele; el se numește Eugeniu Renzi. Mistificațiunea a perit, echivocul s'a risipit. Noi ne găsim față în față cu fruntea deschisă — d-ta ai spus, că mă iubesci, — eu te iubesc.

„Gîndesc-te bine, și-ți-o repet și te conjur, mai nainte de a lua vre-o hotărîre.

„Dacă și-ți se pare, că amorul d-tale este serios și înalt, nu e o beție trecătoare; dacă crești, că el va pute rezista timpului și nenorocirilor, într'un asemenea cas, — într'un asemenea cas numai, — îndreptează-ți din nou pașii către locul, unde ieri ne-am întîlnit pentru aîntăia oară. . . Eu voi fi acolo spre a te aștepta, mîne dimineață cu inima plină de dorință și de groază.

„Nu e de lipsă, ca d-ta să mă previni cu o scrisoare. . . Înfrățirea d-tale va fi pentru mine întărirea amorului . . . asigurarea unei promisiuni de o fericire vecinică. Dacă nu vei veni, voi înțelege, că și de astădată am să renunț la raiul visat, și să plîng în întunecul cea din urmă iluziune a tinerețelor mele.“ „Amalia.“

(Va urma.)

medici, ei preferă în realitate să le încerce în *anima vili*, decât să le aplice prețioasei lor persoane.

Ori-cum ar fi, încercarea doctorului Shoemaker este deamă de a fi semnalată. Analisele psihologice basate pe fenomenele hipnotismului sînt la modă. Poate că este o cale tot așa de fecundă în a explora în acțiunea morală vapori toxici.

Asupra eterului a procedat dar fiziologistul american.

El începî prin a-și lua hotărîrea, ca mai nainte de a-și aplica masca anestescă, să nu reziste acțiunii eterului, cum fac de ordinar pacienții, ci din contră, să se dea cu totul și liniștit acestei acțiuni, silindu-se să păstreze cît mai mult posibil conștiința mai mult sau mai puțin împede de ceea-ce era să se întîmple.

Această voință formală de a prelungi starea conștientă sau jumătate conștientă până la deplină neștiință constituia chiar partea esențială a programului.

Imediat după cea dintăiu inhalatie, Dr. Shoemaker încercă să vorbească. Ii fu însă preste puțină. Facultatea de a articula un cuvînt dispăruse. El putu numai să emită un sunet vag și răgușit.

După a treia sau a patra inspirație, simțul auzului, acele ale vederii, odoratului și gustului dispărură. Doctorul Shoemaker declară, că avea în acel moment sentimentul inconștient; dar lucru ciudat, el nu credea în această inconștientă și-și reamintesc foarte bine această stare ciudată de spirit. Încât despre insensibilitate ea se stabilise, pentru-că nu mai simția împunsăturile ce i-le făcea colegul seu în diferite părți ale corpului; dar aceasta nu era totuși o insensibilitate absolută. Din contră, doctorul încerca un fel de temere generală și foarte dureroasă, cu toate că îi fu preste puțină și o definească sau să o localizeze: temere, care nu-l părăsi până la sfîrșitul experienței.

Această experiență îi lăsa un suvenir ca acela al senzațiunii celei mai penibile, pe care o va fi încercat vre-odată în viața sa.

„Aș fi voit să mă scap de acel chin, dîse el, aș fi făcut pentru aceasta ori-ce, dar nu puteam efectua nici cea mai mică mișcare, și aveam conștiința de această incapacitate. În același timp prezența chirurgicală, care mă asista, îmi inspira un sentiment bizar, fără-ca să-mi fie de altminteala posibil să deosebesc într'un mod limpede individualitatea sa de a mea. Era un fel de convingere, că o ființă în care aveam deplină încredere și pe care totdeauna am considerat-o drept un amic adevărat, mă trada într'un mod neomenos și abusa de neputința mea pentru a-mă supune torturii. Revolta mintală cea mai atroce se adăuga dar la temererea mea fizică.“

În timpul acesta, un nou fenomen se manifestă, care ținu până la finele acestei supărătoare experiențe. Doctorului Shoemaker i-se părea, că vede două linii luminoase, paralele și fără sfîrșit, cari ondulau înaintea lui pe un fund negru. Această mișcare de undulațiune era însoțită de un fel de sgomot întocmai ca acela produs de roțile unei trăsuri grele.

Afară de aceste două iluziuni ale auzului și ale vederii, încolo nimic. Nici o cugetare, nici o emoțiune. Încetul cu încetul cele două linii deveniră nedistincte. Apoi sfîrșiră prin a dispăre cu totul.

Dr. Shoemaker intră în o a treia fază: aceea a reîntoarcerii la sensibilitate și la conștiință, — și anume la conștiința profesională. După-ce scoase un adînc suspin, își reaminti, că această simptomă, în eterizare, arată o adîncă narcotizare, o narcotizare vecină cu moartea.

Această idee nu-l îngrijă, ci din contră, îi inspira cea mai vie curiositate de a scîl ceea-ce are să se întîmple. Ideile acum veniau cu grămada.

„Îmi închipuiam, că îmi era dat în fine să cunosc esența vieții, și că vîlul misterios se rupe pentru mine, că cele două linii onduloase erau o reprezentație grafică a celor două ordine de fapte ale vieții organice și ale vieții de relații; că mă găsim acolo în posesiunea unei descoperiri de cea mai mare importanță, și că trebuia cu ori-ce preț să-mi reamintesc cele mai mici amănunte, revenind la conștiința perfectă, pentru-ca să fac, ca umanitatea să profite de ea.“

După aceea doctorul Shoemaker se deșteptă. (Le Temps.)

Varietăți.

(Expedițiunea lui Stanley în Africa.) Biroul „Reuter“ a primit dela St-Paul-de-Londra cu data dela 26 Maiu o comunicațiune atîngătoare de expedițiunea Stanley, întreprinsă spre scăparea lui Emin-Pașa, din care extragem următoarele: Stanley sosise la 20 Aprilie cu suita lui în cea mai bună condițiune la Leopoldville, după-ce trecuse la 11 Aprilie Lukunon, jumătate cale între Matadi și Stanley-Pool. Marșul dela Banga Muteka la Lukunon a fost partea cea mai grea a călătoriei din cauza necesității de a-și procura trebuincioasele alimente, fiindcă aprovizionările rezervate pentru călătoria expedițiunii dela Stanley-Fales la Wadei nu trebuia a se atinge înaintea timpului și fiindcă caravana trebuia să procedă în strîns ordin ca să scape de atacurile tălharilor, care cutreieră aceste locuri, făcîndu-le nesigure. Din cauza acestor împregiurări expedițiunea n'a putut face pe cîi preste nouă mile engleze. Oamenii lui Stanley au îndurat destul de bine aceste ostensi și numai doi sau trei indiviți au fost lăsați înapoi la Stanley-Pool. Timpul petrecut la Stanley-Pool dela sosirea până la plecarea expedițiunii la 9 Aprilie,

a fost întrebuințat cu împachetarea și imbarcarea coletelor pe vapoarele puse la dispozițiunea lui Stanley și cu negociațiunile, cu misiunea Baptistilor pentru închirierea vaporului ei „Peace“. Această misiune refusase la început închirierea vaporului, dar pe urmă consimți. Reparațiunile trebuincioase ale vaporului „Stanley“ întărdiară plecarea expedițiunii, care în fine porni pe patru vapoare, „Stanley“, „Peace“, „Henry Read“ a misiunii Livingstone, și „Florida“ proprietatea companiei Sanford, însoțite de trei corăbii de transport. Spre a-și asigura trebuinciosul material de încălzit al mașinelor la diferitele stațiuni s'a pornit înainte o avangardă la Bolobo, o stațiune situată pe malul meridional al rîului Congo în sus de confluentul său cu Kassi. Când curierul, care aduse aceste sciri la term, părăsi Leopoldville, flotila trecuse Kimpolo, situat pe extrema margine superioară a lui Stanley-Pool. Se poate calcula, că expedițiunea va fi trecut până acum teritoriul Bangalasilor și se va apropia de confluentul lui Aruwimi cu Congo. Fiind că toate corăbiile sînt greu încărcate, expedițiunea nu va pute să jungă la Stanley-Falls înainte de trei-șeci, poate chiar și după trecerea de patru-șeci de zile. Emin-Pașa a adresat la 26 Octomvrie doctorului Schweinfurth o scrisoare, prin care îi anunță descoperirea unui afluent meridional al lui Albert-Nyanza. „Sînt hotărît“, adaugă Emin-Pașa, „a rămîne aci. Aș saluta cu mare plăcere înființarea unui protectorat englez sau german, sau o anexiune.“

(Chinezii și noi.) Chinezii prin obiceiurile lor se deosebesc de noi ca cerul de pământ. La îmbrăcare, ei încep de acolo, de unde alții sfîrșesc; mai întăiu îmbracă haina și apoi vesta, adică vesta o poartă deasupra hainei. Noi umblăm cu cisme negre, ei umblă cu cisme albe; noi purtăm ciorapii în cisme, ei trag ciorapii peste cisme. Femeile noastre umblă cu rochie, ale lor cu pantaloni. La mîncare: noi începem cu supă și sfîrșim cu prăjituri, ei încep cu prăjituri și sfîrșesc cu supă; nu folosesc cuțit, lingură și furculițe, ci două bețișoare mici în mîna dreaptă, cu aceste se ajută la mîncare. Desprețuiesc carnea de vită, laptele, untul, brînză și în loc de acestea mîncă carne de cățel tînd, de pisică, de șoareci, cuiburi de rîndunea și șerpi. La noi locul de onoare e la dreapta, la ei la stînga. În loc de nord-est și sud-vest, ei dic ost-nord și vest-sud. La noi ofensatul cearcă a-și răsbuna asupra ofensatorului prin uciderea acestuia, la ei ofensatul își răsbuna asupra dușmanului ucigîndu-se pe sine însuși. La noi femeile șed pe cal aîrnîndu-le picioarele la o parte, ear bărbaii încăleacă, la ei din contră. Noi călătorim cu lampe noaptea numai când e întunec, ei însă totdeauna, ori-și-cît de frumoasă lună ar fi. Noi ne punem perini sub cap, ei își pun grămădi de lemne. În fine noi plîngem când ne moare un membru din familie, ei rid și se veselesc; noi ridem și ne veselim când ni-se nase un copil în familie, ei plîng și se vaetă.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“.

Brad, 9 Iunie n. (Telegramă particulară.) În cercul Baiei-de-Criș terorismul e la culme. Pretorii lucră negenați; pretorul Márkossy însuși candidă pe opoziționalul Hollaky. Ambii pretori supremi, biroul electoral, judei, notarii forțați acum pleacă la Deva, cu pompă și în trăsuri, pentru oferirea candidaturii. Adevărat cabalism constituțional!

Seghedin, 10 Iunie n. Construirea dălmelor împrejmuitoare înaintea stăvilărilor dela Tisa-mică progresează acum cu succes favorabil. Orașele Vászahely și Macău sînt asigurate, Lele e în parte inundat. Ministrul de interne a trimis 20.000 fl. parte pentru lucrările de scutire, parte spre ajutorarea economilor.

Berlin, 10 Iunie n. Cercetarea principelui de coroană german prin medicul englez Makenzie a avut drept rezultat momente cu totul satisfăcătoare.

Belgrad, 10 Iunie n. (Scirea lui „Pester Lloyd“.) A izbucnit o crisă ministerială. Ministrul-president Garašanin a demisionat. Christici și Protici au respins formarea cabinetului.

Londra, 10 Iunie n. Casa de jos la propunerea guvernului a șters transferarea unor procese anumite din Irlanda în Englitera. Smith propune, ca asupra amendamentelor la billul penal irlandez, cari până în 17 l. c. nara la 10 oare nu vor fi rezolvate, să se voteze fără nici o desbatere.

Atena, 10 Iunie n. Nu e adevărat, că marile puteri ar fi respins amestecul Greciei în afacerile Cretei. La sfatul Greciei Poarta s'a învoit să primească deputația Cretensilor. Sultanul a mulțumit regelui și guvernului grecesc pentru bunele servicii.

Redactor responsabil: **Aurel Popa.**

Economie.**Starea sămănăturilor.**

(Urmare  i fine.)

S cara:  n  tinuturile din dreapta Dunării în cele mai multe locuri încă acum  nfloresce, în timpul din urmă s'a  mbun t  it mult, dar' e tot rară.  n comitatele Baranya  i Comorn în unele locuri sămănăturile de săcară au fost foarte mult păgubite de grindină,  i întregul  inut nu promite decât o recoltă slabă. S c rile de primăvară s'au mai  mbun t  it.  n p r ile dintre Dunăre  i Tisa s cara e rară, s'a  mbun t  it însă foarte mult în urma ploilor din s pt m nile trecute; promite o recoltă mijlocie; sămănăturile s c rii de primăvară sînt în stare bună.  n  inutul din dreapta Tisei s cara e rară  i mărunț, spicele însă fi sînt bine dezvoltate  i  ci-colo e în floare; în partea st ng  a Tisei în genere promite o recoltă mijlocie; în comitatul Bichiș spicul s c rii e atacat de molii.  n  tinuturile dintre Tisa  i Mur   s cara e pe c t se poate de frumoasă  i deasă, în unele locuri  nfloare. — Mai nemulţumitoare e starea sămănăturilor de săcară în Ardeal:  n genere e rară  i slabă,  i aproape pretutindena a înspicat; recolta abia va fi sub-mijlocie.

Or ul:  n  inutul dintre Dunăre  i Tisa e bine dezvoltat  i promite o recoltă mijlocie, asemenea  i cel de primăvară se desvolt  bine.  n p r ile din dreapta Tisei e rar, ce-i drept, dar' e în stare bună,  i sămănăturile de oră mai t r li în multe locuri acum resar; în partea st ng  a Tisei, preste tot, or ul e pe deplin dezvoltat, dar' din cauza multelor ploi e năpădit de buruieni; în comitatul Haidu sămănăturile de or  sînt în stare bună, în Ugocea însă sînt slabe.  n  tinuturile dintre Tisa  i Mur   sămănăturile de or  sînt în stare destul de mulţumitoare  i promit o recoltă bună. —  n comitatele ardelenene or ul în genere e frumos  i bine dezvoltat; numai chiar în comitatele Cojocna  i Solnoc-Dob ca e atacat de insecte; preste tot aici promite o recoltă mijlocie.

Ov sul:  ntre Dunăre  i Tisa în genere promite o recoltă bună; în p r ile din dreapta Tisei se desvolt  foarte  nc t  i în unele locuri începe a îngălbeni; în  tinuturile din st nga Tisei sămănăturile de ovăs sînt buruienoase, altcum s'au mai  mbun t  it  i promit o recoltă

mijlocie.  n  tinuturile dintre Tisa  i Mur   se desvolt  bine; în unele locuri însă a început a îngălbeni. —  n comitatele ardelenene sămănăturile de ovăs în timpul din urmă au pornit spre bine,  i de i  ci-colo sînt năpădite de buruieni, totu i, după starea lor actuală, se poate conta la o recoltă mulţumitoare.

Rapi a:  n  tinuturile dintre Dunăre  i Tisa e puțin  i  i aceea numai o recoltă sub-mijlocie promite.  n p r ile din dreapta Tisei, în comitatele Ung  i Zempl n, rapi a e într'o stare destul de mulţumitoare  i promite o recoltă mijlocie; în  inutul din st nga Tisei, în comitatul S tm r, sămănăturile de rapi a sînt atacate de pucei; se sper az  o recoltă mijlocie. —  n comitatele ardelenene, precum în comitatul Albei-inferioare rapi a e b ntuit  de vermi; în comitatul Hunedoarei chiar, rapi a va aduce o recoltă pe c t se poate de slabă.

Cucuruzul:  n partea dreaptă a Dunării, precum  i între Dunăre  i Tisa a res rit frumos, dar' din cauza recelei  i a ploilor  ci-colo a îngălbenit; în  tinuturile din dreapta Tisei încă e res rit frumos, dar' a îngălbenit pe  ci pe colo din cauza multelor ploi  i astfel e împedecat în dezvoltare; în p r ile din st nga Tisei în genere sămănăturile de cucuruz au res rit frumos, din cauza ploilor însă sînt năpădite de buruieni şi numai cu anevoie pot progresa.  ntre Tisa  i Mur   în urma multelor ploi cucuruzul e foarte împedecat în dezvoltare  i în multe locuri s'a s m nat deja de a doua-oară. —  n p r ile ardelenene sămănatul de cucuruz e terminat; a res rit frumos pretutindena  i p n  acum e în stare bună; cucuruzul s m nat mai de timpuriu însă, în urma ploilor prea dese, e împedecat mult în dezvoltare, precum  i din cauza multelor buruieni ce-l năpădesc; în multe locuri a început a îngălbeni.

Bursa de Bucuresti.

Cota oficială delat 8 Iunie st. n. 1887.

Renta amort. (5%)	Cump.	94 —	v�nd.	95.3/4
Rur. conv. (6%)	83.40	—	—	—
�mpr. ora�. Bucuresti	84. —	—	—	86. —
Act. de asig. Na�ional�	—	—	—	—
Scrieri fonciare urbane (5%)	92. —	—	—	92.1/2
Schimb 3 luni	—	—	—	—
Societ. const.	128.60	—	—	—
Aur	14.50	—	—	14.80

Cursul pie ei din Sibiu

din 10 Iunie st. n. 1887.

H�rtie-monetă roman�	Cump.	8.70	v�nd.	8.72
Lire turcesci	11.30	—	—	11.35
Imperiali	10.30	—	—	10.35
Ruble rusesci	1.15	—	—	1.16

Banca generală de asigurare „TRANSILVANIA“

 n Sibiu,

[455] 2

fundată în anul 1868

asigureaz  prel ng  condi iunile cele mai favorabile:

-  n contra pericolului de foc  i exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de c mp, mobiii etc.
- pe vie a omului în toate combina iunile, precum: asigurări de capitaluri pe casul mor ii  i pentru terminuri fixate, de zestre  i de rente.

Dela fundarea institutului se pl tir :

Despăgubiri pentru daune cauate prin foc	Sume asigurate pe vie�a
�n a. 1869—1883 fl. 516,711.66	în a. 1869—1883 fl. 348,145.02
�n a. 1884 „ 24,778.08	în a. 1884 „ 40,084.13
�n a. 1885 „ 35,702.29	în a. 1885 „ 35,843.24
�n a. 1886 „ 40,565.12	în a. 1886 „ 43,594.—
Suma fl. 617,757.15	Suma fl. 467,666.39

1,085.423 fl. 53 cr.

Conform bilan ului pentru 1886 fondurile de rezervă  i garan ie se urcă la

605.053 fl. 64 cr.

  Prospeete  i formulare se dau gratis.  

Deslu iri se dau  i oferte de asigurări se primesc prin Direc iune  n Sibiu (Strada C sn diei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale  i principale în Bra ov (C. I. M nnich), Cluj  i Arad, precum  i prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Publica iunile „Cancelariei Negru iu“

 n Gherla — Sz.-Ujv r — Transilvania.

[432] 28

„**Amicul Familiei.**“  iar beletristic  i enciclopedic-literar cu ilustra iuni. Cursul XI. — Apare în 1  i 15  i a luni în număr c te de 1 1/2—2 1/2 co le cu ilustra iuni frumoase;  i publică articoli sociali, poezii, romane, romanuri, suveniruri de c l totie  . a.; — mai departe tractează cestiuni literare  i  ientifice, cu reflexiune la cerin ele vie ii practice; apoi petrece cu aten iune vie a socială a Românilor de pretutindena, precum  i a celorlalte popula iuni din patrie  i străinătate;  i prin umor dulce  i satiră aleasă nisuesce a face c te o oară plăcută familiei strivite de grijile vie ii;  i preste tot nisuesce a întinde tuturor indivizilor din familie o petrecere nobilă  i instructivă. — Pre ul de prenum ra iune pe anul întreg e 4 fl., pentru România  i străinătate 10 franci — lei noi, plătibili  i în timbre postale.

„**Preotul român.**“ Revistă bisericească, scolastic   i literară. Cursul XIII. — Apare în bro uri lunare c te de 2 1/4—3 1/4 co le;  i publică articoli din sfera tuturor  tiin elor teologice  i între acestia mul ime de predice pe Dumineci, sărbători  i diverse ocasiuni, — mai departe studii pedagogice-didactice  i  ientifice-literare. — Pre ul de abonament pe anul întreg e 4 fl., — pentru România 10 franci — lei noi, plătibili  i în bilete de bancă  i în timbre postale.

Poterea amorului. Novell  de Paulina C. Z. Rovinaru. Pre ul 20 cr.

Idealul pierdut. Novell  originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Pre ul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novell  de Paulina C. Z. Rovinaru. Pre ul 15 cr.

F nt na dorului. Novell  populară de Georgiu Simu. Pre ul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novell  de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negru iu. Pre ul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schi   din emigrarea lui Drago . Novell  istorică na ional . Pre ul 20 cr.

Numerii 76  i 77. Nara iune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Pre ul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schi   din sfera educa iunii. După Ernest Legouv  membru al academiei franceze. Pre ul 10 cr.

Herman  i Dorotea după W. de Goethe, traduc iune liberă de Constantin Morariu. Pre ul 50 cr.

Ifigenia  n Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Pre ul 30 cr.

Ifigenia  n Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Pre ul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St.  ilul iu. Pre ul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică  inut  în salele gimnasiului din Fiume prin Vincen iu Nicora prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Pre ul 15 cr.

Poezii, de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poezii bine alese  i arangiate. Pre ul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri  i vioarele, poezii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 co le. Pre ul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Clo ca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Pre ul 20 cr.

Apologie. Discusiuni filologice  i istorice maghiare privitoare la Români,  nvederite  i rectificate de Dr. Gregoriu Sila i. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr.  incai. Pre ul 30 cr.

Renascerea limbei rom nesci în vorbire  i scriere  nvederit   i apre iat  de Dr. Grigoriu Sila i. (Op. complet.) Bro ura I, II  i III. Pre ul bro . I, II. c te 40 cr. — Bro ura III. 30 cr. Toate trei împreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului român. Cartea I, II, III, IV. cuprind materii foarte interesante  i

amuzante. Pre ul la toate patru 1 fl., — c te una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante  i amuzante. Pre ul 30 cr.

Colect  de re epte din economie, industrie, comer u  i chemie pentru economi, industria i  i comercian i. Pre ul 50 cr.

Economia pentru scoalele popor. de T. Ro iu. Ed. II. Pre ul 30 cr.

 ndreptar teoretic  i practic pentru  nv  am ntul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), al  nv  torilor  i al altor b rba i de scoală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Gherla. Imprim ria „Aurora.“ 1885. Pre ul unui exemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. Devisa acestui op e: „Tot ce putem arăta, să arătăm pruncilor!“  i în literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op întocmit după lipsele scoalelor noastre în măsura în care este acesta! pentru aceea fl  i recomandăm sprigini într-un publicului român mai ales directorilor  i  nv  torilor ca celor în prima linie interesa i.

Spicuiri din istoria pedagogiei la noi — la Români. De Vas. Gr. Borgovan. Pre ul 30 cr.

Manual de gramatica limbei rom ne pentru scoalele populare în trei cursuri de Maxim Pop, profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manualul acesta este aprobat prin  naltul minister de culte

 i instruc iune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 nrul 13193. — Pre ul 30 cr.

Nu mă uita. Colec iune de versuri funebreale, urmate de iertăciuni, epitafii  . a. Pre ul 50 cr.

Cele mai ieftine c r i de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni  i c nt ri bisericesci foarte frumos ilustrată. Pre ul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în p nz  60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritar sufletesc. C rticic  de rugăciuni  i c nt ri bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe sexele. Cu aprobarea jurisdicțiunii sup. bisericesci. Pre ul unui exempl. broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în p nz  26 cr.

C rticic  de rugăciuni  i c nt ri pentru pruncii scolari de ambe sexele. Cu mai multe  coane frumoase. Pre ul unui exemplar trimis franco e 10 cr.; — 50 exemplare costau 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a.

Visul Prea S nteii Vergure Maria a Născătoarei de D- eu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu mai multe  coane frumoase. Pre ul unui exemplar spedit franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Tot acolo se cumpără ACTIILE TUTUROR institutelor de credit  i economii  i se schimbă cupoanele acelor cu trei luni înainte de scaden a lor.